Laureatus. Epopé i Tretton Sånger, jämte en samling efterlämnade lyriska dikter

Bokutgåva

Stockholm. Albert Bonniers förlag 1897

Minnet

af lyrans många styfbarn ägnas denna dikt.

I den stilla och den hvita stora öknens månskensnätter kan ej vilsna blicken lita på de linjer skuggor rita öfver ändlöst vida slätter.

Hvad är verkligt? Hvad är villa?

Det finns ingenting, som sätter måttstock på det ändlöst stora och ger syn på allt det lilla. Ökenvandrarn skall förlora blicken i det stora stilla.

När och fjärran är detsamma, stort och smått ha inga gränser. Månens gula skära glänser nära till, och stjärnor flamma några steg från eremiten, medan nästa flygsandskulle synes svinna hän så liten som om själfva marken skulle vara bort i rymden sliten.

Fordra ej att blifva mäten med det gängse ögonmåttet af den grå anakoreten, han, som ensam och förgäten pliktade för diktarbrottet i de egna tankenäten, han, som satt på kungasäten i det stolta ökenslottet och som dyrkade, trots spottet, egna gudar och beläten!

LAUREATUS.

I.

Laureatus obstinatus.

Laureatus föddes naken, grät och tvättades och döptes just när juleljusen stöptes, — till den gossen fanns ej maken! Mera sofvande än vaken växte Laureatus frodig, blef tyrann och öfvermodig och i hemmet hufvudsaken.

Redan i sin barndoms dagar visste aldrig rätt han skilja på att kunna och att vilja, på du skall och du behagar. Följde tidigt egna lagar, byggde världen som han ville, ansågs envis mer än snille, gammalklok bland öfvermagar.

Tuktades i slyngelåren, slog bakut som fålar bruka, satte skal kring allt det mjuka och lät växa ärr på såren. Får bland getter, get bland fåren, oppositionel af födsel, letade han guld bland gödsel, tistlar uti rosensnåren.

Älskad varmt af tre och fyra, hädd af andra såsom tokig, gjorde han sin ungdom brokig, ville lifvet äfventyra för att fritt få kosan styra än i dyn och än i höjden; men den bästa lefnadsfröjden fann han i en ostämd lyra.

Utan lärdom och lektioner spände Laureatus strängen, lärde spel af torpardrängen och af forsen vilda toner. Skalderna på tidens troner fann han icke på att apa, tog till enda grund att skapa egna kvalifikationer.

Det blef dikt för dräng och piga, sång för kunderna på krogen, visor vid en dans på logen, sjungna till fiol och giga; där fanns skämt, som kunde bliga, rimmen svenska, tanken finska, flöde, som ej kunde minska, glädje, som ej visste tiga.

Ungdomsblodets heta lycka satt i rytm af käcka tankar! Ej en ciselör, som blankar ordets harnesk för att smycka gud Apollo, stödd på krycka, — nej, det trotsigt tänkta, kända, som kan hjärtats dörrar bända, men som passar knappt att trycka.

Där fanns godt om galenskaper, meterbrott och landsvägsvälska, dem ej lärda herrar älska. Gud Apollos äskulaper äro mäktiga satraper i den höga diktens rike, slå till marken alla slike fräcke fauner och priaper.

Laureatus’ diktarära vardt som skändarens och bofvens. Aldrig kunde någon oväns onda vilja mer begära. Sångarlynnet tog sig nära, det blef uppror strax i blodet, och det stolta ungdomsmodet började som syror tära.

Det gick aldrig ur hans sinne att det bästa, som han velat blef det värsta, som han felat, blef skandal för mannaminne. Han var långsint som en finne, skymfen bet i hjärteroten ... Han var fångad lax i noten, han var vingklippt örn, stängd inne!

Nu blef tid att stormarn föra sedig fram i nyttans sele, nu var diktarns eftermäle tutadt in i hvarje öra. Det är hårdt att så vi böra sadla ok på allt det käcka, men det fräcka må vi knäcka, och vi veta hvad vi göra!

Ställd för Pontius Pilatus för sitt brott i vitterheten, slogs han vildt i bitterheten, flydde korset, Laureatus. Det var just i denna status han fick namn på hån att bära, diktarnamnet utan ära: Laureatus obstinatus.

Tålamodets fe den bleka, stod ej fadder vid hans vagga; diktens häst i skum och fragga tål ej ryttare, som tveka. Han var snar till att förneka lifvets rätt att slå och aga, leende åt korsets saga var han aldrig att beveka.

Och han gjorde galna gillen i förbund med förste bäste. Laureatus, lik de fleste missförstådda unga snillen, tog en frukostsup till sillen, tog en andra, tog en tredje, ty hans arf var lifvets glädje, Gud förmyndarn, han pupillen.

Bättre arf har aldrig tagits af en fideikommissarie utan domstol och notarie, utan arfvingar, som slagits, utan bröder, som bedragits. Förmyndarn för alla dårar skänkte honom gyllne vårar, sen hans helga händer tvagits.

Laureatus grep i flykten lyckan fatt med bägge händer som den skapts för friska tänder, sådan unga sinnen byggt den. Han log högt åt alla rykten, drack och njöt som värsta hedning döf för agg och samvetsledning, utan sorg för ändalykten.

Det var trots och fröjd tillika, blek förtviflan, röda harmen, hjärtat stormade i barmen, hvarje fiber ville skrika. Han lät klokheten predika. Lätt till sinnes, fast otroligt, fann han allting roligt, soligt, värdt att ha och efterfika.

Han såg bra ut såsom styrkan, pannan formad nästan ädel, och han kunde fått en sedel öfver vackra könets dyrkan, om han kommit med en yrkan. Som han var så tog han mången ståtlig flicka fäst och fången utan ring och färd till kyrkan.

Laureatus visste slösa stränga fäders sparda krafter; styrka hade han och safter, muskler, sådana som pösa. Viljans stål, det spändt nervösa, ärfde han af krigarfäder och af mor sin bondens läder, garfvadt hårdt att klå

och klösa.

Laureatus' stackars moder, skrämd från vettet af hans vildhet, kom med list och kom med mildhet, kom med kärlekens metoder, men han öste hela floder sonlig ömhet öfver henne. Ingen kvinna styrde denne rå demant ibland klenoder.

Opinionen, som har makten, lyste honom helt förlorad. Genom ryktet mångförstorad blef hans skuld ett stäf i trakten. Flinka tungor hade lagt den tyngsta stenen på hans börda; — nu fick Laureatus skörda allehanda tack för vakten.

II.

Den vingskjutne.

Den, som födts med diktarelden, han skall brännas, han, och svedas. Örnens flykt må icke fredas, fäll den stolta fågeln, fäll den! Stort är ej bevändt med mälden från en tomkvarns heta stenar; — diktarns fantasi, som skenar, måste tyngas ner af gälden!

Vi må le åt dessa dårar, som ej se sitt eget lyte, som med tiggarns staf och knyte tro sig äga sädeslårar! Men om dåren går och sårar våra känslor och vår mening, må vi öfva straff med stening tills han lofvar bot i tårar.

Laureatus, diktargryet, smickrad smått som samhällsfarlig, log helt soligt oförsvarlig, där han stod och sjönk i flyet. Han var viss att hela gnyet var en plötslig stormvinds susning, att på nedanet en ljusning måste följa snart med nyet.

Det var honom än en gåta att den rike herr Vettvilling tömt sitt arf till sista skilling. Kunde Gud, förmyndarn, låta hela glädjearfvet båta till så föga? A nej, vänta! Ännu bar väl lifvet ränta, ännu var ej tid att gråta!

Han fick vänta. Mänskodumhet aflade med småsintheten motgångsdjäfvulen förtreten. Den belönar bragd med stumhet, eldig kärlek ger den ljumhet, hänger black på lefnadslusten, suger märgen, tappar musten, byter sommarns dag i skumhet.

Och förtreten tog vid handen Laureatus som sitt byte, vårdade om hvarje lyte som satt frö i diktaranden, blåste ifrigt under branden, som hans stolta håg förtärde, drycken, som hans själ begärde öste den ur ökensanden.

Farligt gift det fanns i drycken: sjuka ökendjurets skygghet, vilda ensamhetens stygghet, särlingens och dårens tycken. Lifvet miste sina smycken: allt som älskar, allt som ömmar. Sina bästa lyckodrömmar Laureatus ref i stycken.

Friska ungdomsöfvermodet, det, som burit honom gärna, föll med drömmarns lyckostjärna. Det kom ingen fart i blodet, ingen klang i käcka odet. Han blef ringast bland de ringe; — i den djärfva örnens vinge satt det ödesdigra lodet.

I hvart löje såg han spöken, i hvart ord fördolda uddar, på ett sömnlöst lägers kuddar pröfvade han visst försöken att förskingra dunsten, röken, men den tätnade allt värre ... Motgångsdjäfvulen blef herre, örnen blef den lömska höken

Motgångsdjäfvulen förtreten växte ut till diktarns öde. Visande den lumpet snöde mänskotankens vrångbeläten, vilseförde han poeten långt i grubblets torra öken; och där satt den glada göken ensam med

oändligheten.

Det kom tankar, allehanda, i den store tystes närhet. Öknens aftonrodnads skärhet kunde skönt i grubblet blanda något af sin höga anda. Men hans vackra syners fägring skulle likt en flyktig hägring samum åter öfversanda.

Världen unnar icke alla eremitens stilla sinning, lockar ju med lust och vinning, visste Laureatus kalla. Ånger, bitterhet och galla blef hans vinst på skördedagen ... Böjd till fatalist och slagen lät han ödet sen befalla.

Men det tvang hans hjärna spinna framtidssyner af elände, motgång utan någon ände. Lämnad af sin sånggudinna, dömde ödet honom brinna utan hopp och tröst i nåden. Det blef hemska, röda tråden, som hans tankar måste tvinna.

Dag och natt i cirkel svängde de kring evigt ett och samma, tvungo heta läppar stamma ord, som icke sammanhängde. I sin nöd den svårt beträngde skulle ansetts visst för vriden, om han ej sen ungdomstiden hållits för den smått befängde.

Fatalismen, som för trälen är den bästa visdomsläran, bräckte brådden af förfäran, gjorde grubblarn spak i själen, satte på hans högmod hälen, lärde honom med förvåning suga ur sin motgång honing, plocka frukt på frusna kälen.

Underkastelsen, den fromma, under allt hvad ödet skänkte, lät hos den så illa kränkte bleka ödmjukheten blomma. Han blef man att se det tomma i sitt lif och i sin gärning; den var kastad nu, hans tärning, dörrn bakom sig skall han bomma.

Nyttans sele skulle rädda den, som alltid afskytt oket; — det var beskt, men just det koket skulle också kalken brädda. Bland de förödmjukade och hädda gick han plattryckt, sned som dessa, — så kan hårda lifvet pressa fram en flundra af en gädda!

Och den store fatalisten var sin vunna visdom värdig, ansåg luttrad sig och färdig med den usla lefnadsfristen. När han mätt den stora bristen uti hela alltets vara, kom han slutligt på det klara med att han var verkligt kristen.

Laureatus tog som flundra ärligt sitt förnuft till fånga, lärde sig som andra många höra upp att spörja, undra, blef ett nummer ibland hundra, satte gäddans starka drifter om i svafvelfromma skrifter emot tänder, rof och plundra.

Det blef tider af försoning, återkomst till modersskötet, och det förr så käcka nötet bönföll gumman om förskoning. Han fick rum i hennes boning och såg sällan om tillbaka, för att icke själen skaka med det flyddas blå förtoning.

Han såg framåt, såg åt höjden, kände nya krafter vakna, och i stället för att sakna vann han högsta jordefröjden. Spjärnar stoltheten, så böj den, böj den platt och trampa på den! Då kan du få del af nåden, bli ett trä för själaslöjden.

Han, Byggmästaren, som danar världarna och mänskoviljan, räcker Laureatus liljan, manar diktaren och manar, tills med ordets makt han banar Herrens vägar, Herrens egna i det tysta och förtegna, där ej världen honom spanar.

Herren skänker helga ordet som en ström och vattukälla, Herren låter talet kvälla hos den man, som älskar, tror det. Lifvet är förklaradt vordet, allt det stygga ler och gråter, Gud förlåter, Gud förlåter den, som ångrar,

själamordet!

III.

Sanct Antonius.

Dungarna vid bruna bäcken stå så täta, stå så tysta, och de höga alar rysta kronorna åt gamla näcken. På den lilla gröna fläcken tätt vid vattnet går en flicka, och hon hör sitt hjärta picka, och det är ett farligt tecken.

Laureatus, nära flickan, ser i tankar mot det blåa, men hans tankar äro gråa, och hans händer bli i fickan. På den vackra, gröna brickan finns det plats att sträcka ut sig. Gräset hviskar: Fort beslut dig! Vinet väntar. Lossa svickan!

Inga ord, som falla dumma öfver spända, sköra strängar, endast sol på gröna sängar, som i skuggan blifva skumma! Endast eftermiddagsljumma kårar mellan blad och grenar, endast trygga, gråa stenar, hvilka evigt äro stumma!

Laureatus töfvar, töfvar, ser i rymden länge, länge ... Är det åter fågelfänge, som den forne jägarn öfvar? Tvi barbaren, som bedröfvar hjärtat bultande i bäfvan! Men han rör ej fyllda stäfvan, fastän törsten bränner, pröfvar.

Öfver kinder, hvilka låga barnsligt mjuka, barnsligt sunda, tvenne ögon, stora, runda, öppnas undrande och fråga: »Laureatus, hvarför plåga? Ser du ej att du får taga hvad du kan och vill behaga, du odåga, du odåga?»

Och den unga jungfruvreden flammar upp i blåa blicken: »Sicken stackare, och sicken vänsterhändt att sköta skeden! Skall du låta nu vårt Eden slås igen af stränga ängeln? Bryt då blomman min på stängeln, annars är det slut med freden!»

Laureatus står och tvekar. Så den vackra blicken viglar blodet upp och skjuter riglar, bjuder in till kära lekar! Men han ser en hand som pekar, på det flydda, på det lidna, och med drag, till löje vridna, nekar han igen och nekar.

Då är flickans lugn till ända. Hennes blyghet måste falla, hvad man än må henne kalla, hvad som än må henne hända, nu är stunden, nu, att vända Laureatus' hårda sinne, då han ser det innerst inne länge dolda, länge kända.

»Laureatus ...» orden klinga — »Laureatus, härligt lär du att försaka, men begär du inga varma känslor, inga? Aktar också mig du ringa? Jag vet ej hvad som är åt mig; om du kan det, så förlåt mig! Tvinga mig att tiga, tvinga!»

Hon har lyft på hvita armen skyddande för röda skammen; hon är lik de späda lammen, men har mod i käcka barmen. Laureatus fattar charmen fort med vaket, manligt öga, och hans känslor bölja höga, men han endast ökar harmen.

Ty han tiger såsom muren, fast han tycker röster skratta högt ur bäcken som besatta för han ej begagnar turen, fångar lyckan klippt och skuren. Och han vet han förolämpar flickan, som med gråten kämpar så hon skälfver i figuren.

Plötsligt är det slut med krisen, han blir fri och han kan tala, men hans ord de falla svala, lugnande som aftonbrisen. Han ser glimta ljus i disen, Herren låter stjärnor tändas, allting i det bästa vändas. Prisen honom alla, prisen!

»Anna, lilla vackra Anna, jag är icke som du tänker, har jag fått af himmelns skänker, så skall himmeln mig förbanna. Du vet bara hurudana jag och människorna blifva, när du själf får åt oss gifva dygder efter egen panna.

Men i grunden, ack, du kära, men i grunden är jag dålig, jag är icke alls så tålig, jag vill guld, och jag vill ära! Jag, som redan tvungits skära tistelskördarna, jag sådde, jag förmådde, jag förmådde aldrig däraf något lära.

Jag förmådde knappast hålla sinnena från lust och yra; jag kan icke än mig styra, jag var nära nyss att vålla — så kan skönheten förtrolla — nära nyss att vålla skada ... Jag är ännu örn och glada, sålla hvetet hos mig, sålla!

Tro ej att jag skymfar gärna högt mig själf, när du hör på mig! Men så dåligt kan jag rå mig, men så dåligt kan jag spjärna. Det finns kvar uti min hjärna fula tankar från det svunna. Anna unna, Anna unna att jag följer Jesu stjärna!»

Anna väntar, väntar mera, Laureatus talar ordet. Hon förstår ej kärleksmordet, som hans tankar strängt diktera, hon förstår att inga flera än hon själf får se och känna Laureatus' blickar bränna, Herren forma vax och lera.

Ned på knä hon sjunker, Anna, fattar Laureatus' händer, och med honom flickan sänder böner brinnande och sanna, som i himmeln skola stanna. Och hon bäfvar saligt sakta, då han täckes att betrakta och att kyssa hennes panna.

IV.

Syndafallet.

Laureatus' namn går vida. Han är frälsningsman som ingen, han bär underbara ringen, som ger kraft att lyckligt strida. Han har alltid vid sin sida flickan, som han mött vid bäcken, och han fruktar ej att glida ner i synden, ner i träcken.

Han har vändt åt världen ryggen, han är fattigmannens like, hans predikstol är ett dike, när han bygger Herrans byggen. Vid den stora skogens hyggen talar han till råa sällar sent i vackra lördagskvällar, medan orgeln sköts af myggen.

Han har ryggen vändt åt världen trotsigt under hat och fruktan, han har aldrig glömt dess tuktan, men fast han ej mer begär den, lockande och farlig är den, ty den skänker ära, ära, och den kan Guds stridsman bära segerrikt på segerfärden.

Så, en dag, har självförgäten Laureatus nalkats bygden, han är säker nu i dygden, och han söker herresäten. Vid en middag, sällan äten, får han plats i hedersrummet, men bland folket blef förnummet att han fastnat strax i näten.

Gamla minnen, fina seder, älskvärdheten och behagen dämpa hårda kämpatagen, och han lyss till sina fäder. Han, som trotsat alla väder, trotsar icke mer det trolska, som kan klinga ur en polska till en gungstol klädd med läder.

Gamla, glada barndomslekar komma yra, oskuldsfulla för att självförnekarn rulla in emellan syndens käkar. Bäst han sitter där och tvekar, är han fångad, är han slagen; — älskvärdheten och behagen slå enhvar, som dem förnekar.

Han är utan svärd och pansar, han blir barn igen bland barnen; i de hemmaväfda garnen snärjas hjältens spjut och lansar, alla murar, alla skansar stormas gladt af barn, som skrika, och i stället för predika dansar Laureatus — dansar!

Den poeten, den poeten, skall han åter fram och spöka! Har han icke nog fått kröka själ och sinne i förtreten? Skall han alltid omedveten ryckas med och glömma risken att bli sittande som fisken när han hugger efter beten?

Laureatus, lekmansprästen, öfverrumplad, kysst och bunden, är ej ond ens djupt i grunden. Han har nog af tiggarnästen, stafven och apostlahästen, han är född att vara like till de bildade och rike, — han är volontär vid lästen.

Han har hört sitt hjärta snyfta tyst och länge under saknad; nu är längtan åter vaknad, nu vill blicken åter syfta öfver fattigdomens klyfta bort till glömda diktaräran, glädjen och den ljusa läran om att skönheten kan lyfta.

Aldrig i sin forna lefnad visste han att se och skatta lyckan i en vacker matta och i hemmets blomstertrefnad. Han såg nu kulturens väfnad, som i arbete och möda tvungit släktens händer blöda sen den första grundens gräfnad.

Han såg plötsligt öfver falten där vi gå och leta lyckan, och han såg den fula kryckan, hvilken stödde honom — hjälten! Lyckan ligger ej i svälten bland de fattiga och råa, lyckan ligger i det blåa ofvan molnens hvita bälten.

Han lät ljus i rika floder strömma in i mörka sinnen, såg på alla vackra minnen som på sköna marmorstoder. Han blef åter lifvets broder, glömde hatet, glömde agget, och han slängde tiggarplagget, där hans högmod satt som foder.

Så tog lifvet svärmarn åter. Efter år af bot och vaka gled han leende tillbaka bland dess glada undersåter. Det, som honom bäst förlåter, är att mjuka barnahänder släckte hatets sista bränder. Men hans Anna gråter ... gråter.

V.

Diktaren.

Laureatus' diktaråder fann på nytt en väg i dagen. Hvarje liten strof förråder förödmjukelsen och slagen, vid den tunga rytmen låder snyftningar och ordlös smärta ... När han så har böjt sitt hjärta, må han tagas upp i nåder!

När det modiga och käcka böjts i ödmjukhet och ånger, när han öfvar bot i sånger, som ej håna mer och gäcka, när han slutat upp att fläcka fosterländska diktaräran, må vi fylla hans begäran, må vi fadershanden räcka!

Laureatus' namn, det lyser,. Laureatus, han har lyckats, men när diktarn lagersmyckats huttrar människan och fryser. Midt i ryktets solsken ryser han af hemlig hjärtefrossa, ser ej kinderna, som blossa, icke kärleken, som myser.

Nu är icke mer förtreten framme för att allt fördärfva, nu har diktaren fått ärfva stora ökenensamheten. Han är ensam som planeten, sväfvande i rymden ensam, fast ju rymden är gemensam för enhvar af Guds beläten.

Han är diktarn — ja, bevare! — slagen riddare och dubbad, prins af rimmen, kanske rubbad, men ändå den sällsynt rare. Och han gömmer som en hare gömmer hufvudet i snåren hjärtesåren, hjärtesåren, dem vi önska uppenbare.

Han är prins, men blott för stunden är han lyft på ryktets bölja, som vid nästa storm skall skölja honom upp på lömska grunden; och Prometheus, fängslad, bunden, ser ett haf af mänskor stiga, vältra, dränka sig och tiga, tiga hemskt kring himlaranden.

Ack, han känner hvarje bölja i det haf, där han skall drunkna: diktarvärldar ligga sjunkna i dess djup, som skuggor hölja. Tankar, man ej kunnat följa, oförstådda diktartankar kasta där i dunklet ankar för att skam och nesa dölja.

Han kan läsa i det flydda att det finska diktarödet hänger hop med hårda brödet. Han ser dårhusmurar skydda lyrans styfbarn, lagerprydda lefvande med grafvens kransar. Han ser dumheten bak skansar hetsa hund på de förtydda.

Han kan läsa diktarns saga djupt i ögat hos publiken, ser den stimma lustspelsfiken vid kritikens spögubbsaga; själfva skampåln hör han klaga öfver brist på delinkventer, ty hans bästa kontrahenter har man tagit re'n af daga.

Laureatus tror sig räddad, han har utstått skampålsfesten, där han förr som enda gästen fick sin ryggbast mör och gräddad. Nu står kalken färdigbräddad, väntar nästa verskanalje, och vid gamla vanans galge är Prokrustessängen bäddad.

Men så tyst är hela stygga brottslingsbacken invid staden — vid den sista bastonaden skrämdes Pegasus att skygga. Det är slut med alla snygga pöbelskådespel, kusiner! — Ingen vettets färla hviner för att slå ihjäl en mygga.

Finland sköter brödrastriden, har ej tid för sträng och lyra. Som en hund på alla fyra tjänar diktarn Eumeniden, skäller som af djäflar riden högt på vänner och på bröder; — det är det, som honom föder, och hans uppgift nu för tiden!

I den fria pressens kretsar, där är Laureatus hemma. Han kan tjäna lätt sin femma om han filar flinkt och svetsar språkets uddar, språkets spetsar till en lagom tidningsfyllning, som med bonhomi'ns förgyllning redaktören öfverbetsar.

Ingen hindrar honom dikta, ingen skymfar honom mera, fast han ej vill abstinera från att Finlands diktkonst rikta. Myggen får han lära sikta, och kamelerna att svälja, men han lär sig aldrig välja vägar, där han ej får plikta.

Hvarje bildad låtsar gärna som han hade gråa starren, för att se förbi med narren, för att poesien värna. Laureatus med lanterna går omkring och söker vänner, medan världen högt bekänner: Laureatus är en stjärna.

Stjärnan får sitt ljus af solen, hvar får Laureatus ljuset? Jo, ur kruset, jo, ur kruset! Fryser han för svårt vid polen, må han lämna understolen och bli vanlig som en annan, hvilken söker tröst i kannan, kärlek under underkjolen!

Men se Laureatus skrifver dar och nätter vers och prosa, tömmer slut Pandoras dosa; men hans arbete det gifver eld åt hjärnan, och den blifver känslig mer än en mimosa, och den blandar rim och glosa, ty den sotar för hans ifver.

Tankeflödet, känsloflödet fordra mera bläck och papper; Laureatus kämpar tapper som han kan mot diktarödet. Supen, fåfängan och brödet, stora skulder, ej betalda, hetsa, hetsa upp den kvalda, skänka kraften, skänka stödet.

Laureatus, sök då hvila, sympati och varma händer! Du har bröder, du, och fränder, lika fina och subtila. Lägg då band på det febrila, tag din sked i vackra handen och ös vatten öfver branden i din tankes heta mila!

»Jag är född att vara galning,» svarar Laureatus stilla, »ödet tvingar mig att spilla lifvet för ett uns betalning. Jag är gasten i en salning, jag får speja, jag får kika, jag får låta bli att skrika för hvar liten öfverhalning.

Men jag skådar långt och vida emot kuster, som vi nalkas, medan däckets luckor skalkas, och ni andra spy och lida. Här i stormen skall jag rida, jag vill ropa: land i sikte! Jag vill hålla kursen strikte utan någon vid min sida.»

Egenkärlek får besanna stäfvet om att högmod faller. Laureatus, satt bak galler, fäller i sin hand sin panna och tror världens kretsgång stanna. Men till feberpatienten har hans blida öde sändt en dryck som läskar. — Det är Anna.

VI.

Oasen.

Hur kan enfald bättre tala än förstånd och bildning kunna? Huru kan naturen unna barnsligheten att hugsvala? Den ger tilltro. Gå, betala trogen vård med allt du äger, och du slipper på ditt läger aldrig misstron till det fala.

Laureatus kom till vettet för han trodde helt på Anna. Hon strök grubblarns sjuka panna på det enda rätta sättet. När hon stekte höns på spettet åt han strax, men aldrig eljes. Han var rädd för allt som säljes, — det var sjukan, där var bettet!

Anna var den makalösa. Glad att tjäna, glad att vårda, smälte nöjd hon alla hårda ord, som sjuklingen kan slösa. Hon fick oförhindrad ösa kärleken, den bottenrika, hon fick skåda dimman vika, slå dämonerna och fösa.

Det var detta, som hon velat, det var mer än en belöning, det gaf hennes lif försköning. Om hon en gång hade felat, om det varma blodet spelat öfverljudt i unga lemmar, nu var ren med säkra remmar fromma lastardjuret seladt.

Laureatus, han är dyster, fastän frisk från denna dagen; han är bunden vid och dragen till sin forna vän och syster. Det är ingen glad och yster kärlek, som med lek och löjen bjuder njutningar och nöjen, bjuder taga som man lyster.

Det är sjuka ökenhjorten, som har hittat till oasen, där den vilda vindrufsklasen hänger öfver klängväxtporten. Den är lugn och fridfull, orten, där en stork, som går och spetar, där en hind, som gräset betar, men han märker icke stort den.

Dock — oasen är oasen! Öknen ligger gul och ändlös, och i sanden ruttnar ländlös en kamel bland andra åsen. Långt i fjärran ryter basen af ett lejon, som vill byte ... Hinden ser ej hjortens lyte, hon ser endast en af rasen.

Ack ja, — hinden är dock hinden, hon är medlidsam och slickar gula hudens svarta prickar, medan skyggt hon lyss åt vinden. Bäst det är hon lägger kinden ömsint mot den torra mulen ... — Också litet lycka, stulen

under dunkla tamarinden!

Det blir natt i täta snåren, natt med månsken och med bäfvan. Öknens konung, tom i kräfvan, söker vilda ökenfåren. Och de se de gula håren ringla sig kring väldig manke, när han finner i den sanke grunden färska dofhjortsspåren.

Men den starke går förvillad längre bort i gula natten, där den viga panterkatten lyckas få sin hunger stillad. Panterns nattvard vardt ej gillad, det blir strid och gny — och tystnad. För de stora djurens lystnad är en måltid undansnillad.

Laureatus ser den gula ökenmånskensnatten råda, känner sin och hindens våda invid öknens konungs kula. Är det feghet, är det fula självbevaringsdriften bara, då han tager ömt till vara hvarje hindens kärlekssmula?

Det var hemska ökenfläkten, skräck och bäfvan ömsesidigt, som förenade dem tidigt i den första morgonväkten. Sjuka hjorten hade släckt en febertörst vid ökenkällan ... Han var lycklig nu som sällan Laureatus, diktarknekten.

VII.

Det förlofvade landet.

Fantasin och egoisten äro två, som höra samman såsom barnet och som amman. Diktaren — subjektivisten, om än ideel och kristen, mäktar ej förbundet spränga. Skall då Laureatus hänga för han ej rår bot på bristen?

Ser han grandet hos sin nästa; så visst tynger honom bjälken, han är ej på efterkälken i det högsta och det bästa. Men när Anna han skall fästa, plågar tvekan honom illa ... Världens dom, den kan förvilla egoisten, den, och fresta.

Strax vid första obehaget kände Laureatus kyla, kunde icke öfverskyla kära, lilla, rara jaget. Han var i det hela taget icke mer än andra dålig, men ihålig, men ihålig, — det är allmänt just det draget.

När förlofningsryktet spriddes som en lustig, bra historia till hvart kaffe med cikoria och skandalcroniquen smiddes, kände han, att striden striddes mellan fåfänga och heder, och han strider, och han beder, och det undrades och biddes ...

Laureatus vann en seger. Laureatus såg på Anna, och då måste han bemanna sig med all den kraft han äger. Hennes fromma godhet väger mer än all försmädligheten; — redligheten, redligheten är ett mjukt och drömfritt läger!

Men det sjuka ökendjuret, det beror af alla väder, det har ömt och sårigt läder. Det är nästan som försvuret, ty hans namn, af ryktet buret, mötes med allt mindre aktning. I sin mörka självbetraktning ser han allting kringomskuret.

Det är idel dunst och villa! Alla ömma för poeten. Men då så han går i näten, måste han tyvärr förspilla all krediten, — all den lilla, som han kanske haft och hafver, går han tanklöst och begrafver. Det kan klokt folk aldrig gilla.

Ty krediten är en penning för en hvar, som ej har annan, den är drycken, den är mannan, stora priset vid den ränning, som vi alla se med spänning. Fattigt är vårt land, — krediten, den är lön för äran, fliten, den är Laureatus' klädning.

Laureatus, om du funnit på en mindre fattig flicka, — det bjuds flickor ju på bricka! — hade visst du henne

vunnit, och så hade ock du hunnit goda, trygga, lugna hamnen, där de goda borgarnamnen kardat rikedom och spunnit.

Laureatus är ej boren att i fattigdom försaka, han kan aldrig bli det spaka rädda lammet ibland fåren. Han har skördat rus i våren, han vill glädje, han vill yra, han är ej en arbetsmyra, han är Guds pupill som dåren.

Men hans fantasi, den målar mörka taflor af hans framtid, och hans kära, kvicka samtid muntrar honom upp med nålar. Inga tal och inga skålar klinga vid förlofningsfesten, men i fjärran ökennästen hör han att hyenan vrålar.

Är då detta ingångsporten till det landet, som är lofvadt, som är mjölk- och vinbegåfvadt, till den helga kärleksorten? Laureatus ser i korten att hans stjärna sjunker, sjunker ... Visans forne, käcke junker flämtar som den sjuka hjorten.

Den vill borra torra mulen djupt i marken vid en källa, den vill låta skurar hälla från en himmel grå och kulen, den vill ej ha skygd i skjulen, den vill stupa öfver vägen, den vill krossas under hjulen, den vill bli en vacker sägen.

Men då kommer hinden, hinden, dansande på lätta klöfven öfver senhöstgula löfven, och hon sätter öfver grinden smärt och smidig, lätt som vinden, in på hoppets betesmarker, in i rika fursteparker, där det växer bröd i linden.

Skall ej sjuka hjorten lifvas, måste icke blodet frusa, då hon trollar framtidsljusa syner ur en vinterdrifvas kalla svepning? Kan det gifvas något hjärta, som ej värmes? Hon är Hermes, hon är Hermes, hon har gudars bud: att trifvas!

Anna virar diktartanken lätt kring späda, mjuka fingrar, skingrar sorgerna och skingrar hvart bekymmer öfver banken. Långt från soligt vackra Franken tar hon drufvans saft och socker, hon slår fienden med choquer än i fronten, än i flanken.

Men om ordet bröllop faller, blir det tyst i trånga kammarn, och den käcka hjärtehammarn bultar som på fängselgaller. Diktarödets två vasaller sitta mörka, sitta stumma, stora tårar stiga stumma upp i blickens blå kristaller.

Det gick år. I samma ställning vid den hvita tebordsdrällen fann dem oftast lördagskvällen. Visst var tåren på upphällning; — långa tiders bottenfällning suger rågan upp af smärtan och ger tvenne stackars hjärtan vanans makt som vedergällning.

Likt ett ök vid murbrukskranen gick han rundt i samma syssla, och hon lefde för att pyssla om den trötte sångarsvanen. Men det ingår ej i planen, som af deras öde stakas, att hon med en fågelmakas ömhet skulle rå om hanen.

Anna är ej van att knota, Laureatus har lärt svälja och vill ej sin lycka sälja, falla för kung guld till fota. Fattigdomen vet att bota sina offer med att skänka dem en stolthet, som kan kränka med att ej förstå ett jota.

Laureatus, högfärdsgalen, lefver utanför all världen, skild från den af höga gärden; — han har kärnan, den har skalen! Han klef upp på piedestalen, dit ej världen honom lyftat, han har känt och han har dryftat med sig själf all helvetskvalen.

Det är onda troll och dvärgar, som hans harnesk smidt och härdat, svarta alferna, som gärdat kring den fläck, där diktarn bärgar hatets skördar, — och det härjar, härjar innerst i det tysta ... Ingen ljusalf vågar knysta, när han lifvet nattsvart färgar.

VIII.

Excelsior!

Laureatus gick på egna branta stigar nu i lifvet. Det, som än var öfverblifvet af det käcka och förvägna lät ej ökenvandrarn segna kraftlös ned i första klyfta. Laureatus måste syfta åt det stora, högt belägna.

Ensam gick han, stolt som ingen längre, längre inåt bergen, där den hägringsblåa färgen lade skönhet öfver tingen. Anna och förlofningsringen höllo honom ej tillbaka, — hon må liksom han försaka, känna svedan, känna stingen!

På ett afstånd, hundramila, såg han allt, som gladde andra; för hvar dag han djärft fått vandra såg han mänskohafvet hvila längre under sig och smila afundsjukt och som i ånger efter den, som skänkte sånger och till tack fick stock och bila.

Anna sätter all förmåga på att följa diktarflykten, trotsar alla fula rykten med sin rena kärlekslåga, fast de flyga kring och plåga, plåga lifvet ur den arma ... — Skall då ingen sig förbarma öfver hennes sorgers råga?

Laureatus, han ser öfver allt det lilla, allt det lumpna; det är icke slika skrumpna känslor diktaren behöfver. Hon må söka det som söfver, det som lindrar, det som smeker, — hon är ju ett barn, som leker än på blomsterängens klöfver!

Han är vandraren i fjällen, eremiten i Sahara, han vill icke längre vara lekmanspräst i obygdsgällen. Anna älskar gamla ställen, fromma minnen ifrån forna, men han stampar snön från skorna på den högsta, nakna hällen.

Anna är den ödmjukt fromma, som vill tigga om förskoning; Laureatus, han vill bomma för hvar tanke på försoning. Hon vill plocka fridens blomma, söka glädje i det lilla; Laureatus vill förspilla lifvet i det stora tomma.

Och så nödgades han äfven att se ned på henne, Anna, ty hans mål var ej att stanna och bli nöjd och mätt och däfven. Han har redan riktat stäfven ut emot det blåa, vida ... Anna finns ej vid hans sida, Anna står på strand bland säfven.

Ack, du hind, du skygga, rädda, sjuka hjortens sår du helat, du har älskat högt och velat mjukt och godt den slagna bädda, men den brutna och försmådda har fått åter själens styrka ... — Sök du långmod i din kyrka, hjärtlöst skall din kalk han brädda.

Så på nytt mot nya målen i hans nya tankevärldar Laureatus går och härdar hjässan mot de heta kolen. Han är icke längre fålen, som har slitit rem och tyglar, han har tron, som öfverflyglar, men som räcker etterskålen.

När har Laureatus ryggat på sin väg till diktarrykte, när har väl den själsbetryckte för en kraftansträngning skyggat? När har världen vänligt tryggat vandrarns steg på stalp och skråning, när har väl den bjudit honing? Hånat har den och förstyggat!

De, som medlidsamt ha snattat diktarglädje åt hans gärning att gå berg i genomskärning, de ha offerskärfven skattat åt Apollo, men ha skrattat åt det hätska, åt det galna, åt det smädelsebetalna, som han diktat och författat.

Anna själf, hon ville länka bojor öfver håg och sinnen, binda ömt med vackra minnen den, som måste frigjord tänka. Må hon sitta som en änka! Laureatus går mot döden, leende åt hjälpen, stöden, som en

hjälplös värld kan skänka.

IX.

Den bergtagne.

Sedan veckor ligger dalen svept i grå och gruflig dimma, inga hvita strömoln simma luftigt öfver katedralen. Borgarn går och gnider, valen, frusna fingrarna och huttrar, själfva tama dufvan kuttrar icke längre högt på svalen.

Långt i höga höglandsbergen söker med sin staf i handen Laureatus diktarlanden. Här är gräset grönt i märgen, här har dimman lånat färgen af den doftande violen, här är mossan grön som ärgen, här är icke långt till solen.

Vägen ringlar sig och viker kring en bergskam rätt åt söder, vips är våren där och föder fram en blomsterprakt, som skriker. Liksom kyliga repliker sluttningarna norrut falla, de stå hvita, de, och kalla, och den färska grönskan sviker.

Se! — med ett är dimman svunnen, solen värmer, solen stinger, och den glada bäcken springer jublande i afgrundsbrunnen. Är då själfva våren funnen här i gömda höglandsdalar, efter all naturen talar med ett leende om munnen?

I det genomskinligt blåa jaga skyar såsom fjär'lar, och det glänser, och det pärlar utför klippor gulbrunt gråa. Allt det kyliga och råa viker undan för det milda, och i däldens botten bilda bäckarna en silfvertvåa.

Det är sällsamt så det gröna lyser friskt i ramens hvita! Laureatus kan ej slita blickarna från allt det sköna. Höga, hvita toppar kröna däldens mörka, branta väggar. Och den luften, så den eggar! så den vet en skald belöna!

Öfver diktarsjälens strängar stryker vinden riturneller; i en vidgad själ, som sväller slösar solen kröningspengar. Alla dungar, alla ängar skänka nektar, då han törstar, ty den förste ibland förstar tronbestiger blomstersängar.

Där i krökningen af dälden ligger slottet i skymundan, kring den präktiga rotundan stå som vakter kungavälden. Och det lyser såsom elden, och det lockar, och det vinkar, och det ropar, och det blinkar: här är straff för diktargälden!

Öfver gångens grus och snäckor kommer drottningen af våren, och det lyser ifrån håren långa vägar, långa sträckor; för hvar ismur har hon bräckor, till hvart hjärta har hon nycklar, och hon skiner, och hon gycklar fru April i långa veckor.

Och hon lägger lätt sitt finger på sin fina, raka näsa, och hon låter diktarn läsa i sitt öga, förrn hon ringer Merovinger, Capetinger fram att hjälpa majestätet att i ljusa strålenätet fånga diktaren, som springer ...

Laureatus ringas, häktas, gäldstufången förs till finkan, smidd af guld är tunga klinkan, och af negerslafvar fläktas brottslingen hvad fläkta mäktas, och så tvingas han att plikta med att nya vårar dikta, med att ömt af glädje jäktas.

Ställd för ljusa majestätet dömes Laureatus äkta fru April och att försmäkta lefvande i strålenätet; och han kysser gladt förmätet hennes läppar, hennes panna, men då tyckes tiden stanna, och det gångna bli förgätet.

X.

Fru April.

Fru April är icke bara diktarhallucinationer, hon har mera säkra troner. Fru April är svärmarns fara, hon har ögon, djupa, klara, hon har vett och hon är bildad, och hon fångar en förvildad lekfullt i sin blomstersnara.

Fru April är ingen flicka, fnissande och blygt förlägen, hon är taktfull och förvägen och som hon kan ingen blicka. Hon ger Laureatus dricka lifvets vatten ur sin källa, och då börja ådror svälla, och då börja rosor spricka.

Det är länge längesedan Laureatus i sin öken mött en drömfru eller fröken, som ej genast sprungit dädan. Han har känt i hjärtat svedan öfver fulheten, som skrämmer, öfver fulheten, som skämmer självfva ökenlifvets nedan.

Fru April, hon visste taga ökenvandraren vid handen, putsa manteln fri från sanden, göra verklighet af saga. Hon kom ej med pigans tvaga för att skura ren från smutsen, hon tog fina, glada putsen till sin hjälp för att behaga.

Laureatus spörjer, frågar: hvad är meningen med detta? Och han känner att en hetta når till kinderna och lågar. Hvarför rågar hon och rågar öfverflödet af det goda? Och han söker källan loda under mörka ögonbågar.

Stå ej öga emot öga eremit med vårens drottning! Det blir isgång, det blir brottning, det blir svall, som stänka höga i det däfna och det tröga blod, som länge har stått stilla. Det blir dröm och det blir villa, och det båtar ju så föga.

Laureatus ser en ljusning i den långa, långa natten; öfver stilla mörka vatten drar en liten silfverkrusning, genom löfven går en susning medan morgonrodna’n flammar ... Laureatus står och stammar meningslöst i sin förtjusning.

Ack, du kära, ack, du dumma, ack, du stackars blindhetsslagna, vill du prompt bli den bedragna? Ser du ej hur vänligt ljumma, hur vältaliga, fast stumma hvarje veck och lustig rynka ynka dig så fint och ynka? Äro dina ögon skumma?

Hvar har stoltheten du tappat, ökenvandrare och hjälte? Aldrig förr du skymfen smälte om man som en hund dig klappat. Ar det eländet, som slappat fordom vakna självkritiken? Kan du tro af den mimiken att du hennes hjärta snappat?

Laureatus lyfter blicken med ett uttryck af ett såradt ökendjur, som hundar spårat. Han är träffad rätt i pricken! Han är värjlös emot sticken, och han blottar bröstet, blottar, för de sting den kloke måttar, med en vis mans ro i nicken.

»Det må tros och det må sägas att jag är en hund numera, jag vet klart att reflektera öfver hur en hund kan ägas. Men om mina sorger vägas mot den glädje, jag fått skörda, lägger ej man sten på börda, hånar ej man som det plägas.

Jag har stått och stirrat andlöst årslångt efter gröna kuster, jag har tappat märg och muster, — ensamhetens haf är landlöst. Som en gubbe småler tandlöst ler jag själf åt illusioner, men jag lyss till vackra toner, lyss, till dess jag stupar handlöst,

Jag vill också ha af lifvet några vackra harmonier, några ljusa melodier, säg, — begär jag öfverdrifvet? Jag

vet ej hvar det står skrifvet uti Exodus och lagen mot det sköna och behagen, mot att taga något gifvet.»

XI.

Den barmhärtige samaritanen.

Fru April har granskat njurar, granskat hjärtan längesedan, granskat Laureatus redan utan knackningar och lurar. Hon förstår att svärmarn murar in sig i det egna jaget, — hon har i det hela taget blott att öppna jagets burar.

Det är långt från egennytta, det är hjärtats vackra vilja, då hon räcker palm och lilja åt förtrampade och lytta. Hon vill skåda öknar bytta ut i väna blomsterängar, dit vill diktarn hon förflytta, stämma om hans lyras strängar.

Hon har tron som genomsyrar hvarje hennes ord och handling, hon vill skåda hans förvandling, ty hon vet ju att han yrar, yrar blott om öknar, myrar, och hon vet han söker kuster efter sjömanslifvets duster, och hon tänder klara fyrar.

Hon är korad till prästinna i hans fjärran ökentempel, hon vill trycka glädjens stämpel på hans lif — och se'n försvinna. Hon vill tvinga honom finna vägen till de många andra, hon vill ej att han får vandra tills han skyarna kan hinna.

Ja visst — Laureatus dricker, det är kändt af hela världen, — men så när den, men så när den icke heller häst med vicker! Pegasus behöfver smicker, han som alla andra hästar, icke så att våmben spricker, men så diktarryktet frestar.

Nu är diktarryktet fasta, stolthetsbot och själaspäkning, skräddare- och värdshusräkning, gäldstuluft, — och därmed basta! Vi stå färdiga att kasta första stenen på Stefanus, och vi lasta, och vi lasta hvar profet från topp till anus.

Och så lyckas vi att föda fram det sjuka ökendjuret, som är sargadt, som är skuret, som är nära att förblöda. Om hans känslor brinna röda, om han tjuter under brodden, är det bara egna sådden, som han uppskär för sin möda!

Så urskuldar hon och ömmar, fru April, och skänker lisa, fast hans lidna orättvisa växer dubbel i hans drömmar. Lifvets bild i strida strömmar blifver alltid vind och bruten, — där är knuten, där är knuten, som gör fel på tankens sömmar!

Men ändå — är det väl under om den nya vårens drottning blandar om vid ödets lottning, öfvar konster, öfvar funder? Om hon för till svala lunder den, som länge har försmäktat, om hon balsamfläktar fläktat? Hon har goda, goda grunder.

Laureatus vet ej annat än att nya himlar randats, han har åter en gång andats utan att man honom bannat. Han har tankfull sett besannadt att det bästa kommer senast, och han glömmer gladt och genast allt hvad fult i hågen stannat.

Se, nu griper han sin lyra, gör af nätter ljusa dagar, diktar som han bäst behagar små sonetter, kärleksyra. Han har åter fröjd att styra, han har hopp, som jublar, sväller, han vill dikta eterneller som en ödmjuk arbetsmyra.

Fru April med sina fina vackra konster, ömma funder, står och låter långa stunder sol på Laureatus skina; hon ser mörka drag af pina lösas upp och blifva milda, hon ser allt det hårda, vilda smälta bort som snö och

tina.

Är det orätt så att vålla glädje åt den glädjelösa? Gör hon orätt i att ösa allt hvad hennes öskar hålla mera glädje och förtrolla? Gödda kalfven lät hon klubba, vrida hals af höns och skålla gris och får i stall och krabba.

Hvarje liten glädjestråle, som hon lät på sorgen spela, skulle verkan ej förfela. Diktens spaka, bundna fåle, mumsande vid skammens påle, lyfte gnäggande sin manke och bar ryttaren, den franke, djärft mot trollen och hin håle.

Örnens länge stäckta vingar pröfvande i luften slogo, käcka tankarna, de togo åter visans form, som klingar. Diktarn tror att han betvingar än en gång sin hårda samtid, han har luft igen och framtid, han har mod, som seger bringar.

Fru April kan plocka frukten varligt ifrån nöjets grenar, hon kan skilja kött och stenar, hon kan glädja blott med lukten; glömmer äran ej och tukten, men förstår att mer än andra, hvilka tanklöst henne klandra, göra konst af slingerbukten.

Hon har all den fina charmen, all den lustigt glada vana, som kan locka, som kan mana; hon kan lyfta runda armen, hvila emot karmen barmen, så en dödligs blick får spana ... Och gudinnan är Diana! — Larmen, små zefyrer, larmen!

Laureatus är förbländad, Det är dröm och likväl vaka. Han behöfver ej försaka, se — hans värld är icke skändad! Hvarje dörr är sprängd och bändad till det länge, länge slutna, trollens konster äro brutna, — nu är diktarns landsflykt ändad!

INDIANSOMMAR.

EN SAMLING DIKTER

AF

LAUREATUS.

Tag, tag min rikedom, i dag står hvarje flik i blom! Frukterna, som rosen ger, gitter ej du taga mer.

Drick, drick min doft och själ, drick den ofta, drick den väl! Tänk, om några vackra dar stå blott stjälk och törne kvar!

Kyss, kyss hvart blom och blad, kyss dem from och kyss dem glad! Aldrig få vi här igen förstlingen af kärleken.

I.

SONETTER TILL DIANA.

Diana.

Du blef af solen född en tidig dag ur gräsets matta och de gröna snåren, som vittne till ditt lif stod endast jag, och du är kanske blott en syn af dåren.

Du hade kyliga och lugna drag, halfmånens skära bar du gul i håren, men fastän du var skön och gudaboren, fann du i herden och hans spel behag.

Se’n dess är all naturen blifven vaken; jag fångar toner i hvar silfverbäck och plockar sånger i hvar poppelbäck.

Till lif och lust har aldrig jag sett maken, ty midt i skogen på en solig fläck, där dansar Pan ibland dryader naken.

Endymion.

Jag låg re’n död i något källarhvalf och skulle gömmas snart i mörka jorden, då plötsligt i mitt väsens djup det skalf, och döden flydde ... Diana, du besvor den!

Hvar har du till besvärjelsen hört orden? Hur vill gudinnan ge sig mer än half och locka herden bort från get och kalf? Är du en vanlig, dödlig kvinna vorden?

Hoi! Evoë! Se lifvet strömmar åter! Ditt kärleksoffer öfverskyler skönt hvad bittert jag af världen fordom rönt.

En ny Endymion, som drömmen låter bli med Dianas kärlek högt belönt, välsignar jag Olympens små despoter.

Vogue la galère!

Att skrifva vers till dig må du mig unna, fast jag är fri och galen i mitt språk! Grip icke strax din herres prygelpåk, låt ej April gå till det genast svunna!

Låt mig som sorglös Bacchus på min tunna bli än elegisk och än ekivok, förtörnas ej, om ej jag skulle kunna den vettets läxa, du mig lärt med bråk!

Om mina rim blott blifva lyckligt funna, må ej du yrka spöstraff vid en kåk och döma mig till en galèrslafs tråk!

Håll mig i dina nät, de hårfint spunna, låt oss gå längre på vår vackra stråk, tills alla mina kol bli helt förbrunna!

Lyckoslottet.

Du ser, du ser — min fantasi tar flykt och bär mig bort på breda, starka vingar. Vill du mig följa, fast det är förryckt, och växla med min tanke vigselringar?

Jag flyger icke längre lågt och skyggt, mot lyckan själf med dig jag dristigt svingar, till dess som segrare jag henne tvingar att visa slottet, som för oss är byggdt.

Det ligger hvitt, med slutna persienner, i framtidsdalen, under drömmens höjd, där ingen oss vid hvardagsnamnen känner.

Du är Diana, som med härskarfröjd Apollo själf för din triumfvagn spänner, och han slår lyran leende och nöjd.

Fata morgana.

Det var du själf, som valde vrån bland bergen. Tyroleralperna, de stå på vakt omkring en lycka, stum som grufvans schakt, men som Tyrolens himmel ljus till färgen.

En kväll din arm uti min arm du lagt: »Nåväl, förtal och fega afund, härjen mitt namn och rykte! Sugen af dem märgen! Jag har min vilja i min egen makt.»

Så foro vi, det blef en sällsam färd. Jag lefver än som i en sagovärld bland gröna gletscherna vid Pontresina.

Af dina kyssar gör jag alla fina och vackra rim, och kring din hufvudgärd jag plockar diktens lagrar såsom mina.

Morgonglädje.

Se, vägen ligger hvit i allt det gröna, och morgonsolen öfver skogen står! Den vackra vägen rakt till lyckan går, som vill min långa längtan rätt belöna.

En fjäril fladdrar kring ditt ljusa hår, och björken strör för morgonvinden fröna. Jag finner ej ett ord för allt det sköna, som inom mig och rundt omkring mig rår.

Jag följer stum din gång och tviflar stilla på verkligheten af min morgondröm, men jag är lycklig redan af min villa.

Jag känner att det går en sällsam ström från dig till mig, och jag vill gladt förspilla mitt halfva lif för att få se dig öm.

Bekännelse.

Ack ja, jag älskar. Det kan ej förnekas, och jag vill ej förneka någonting. Jag är beredd vid sakta eld att stekas och att bli lycklig, om det kommer kring.

Du låter säkert ej dig stort bevekas af mina lätta, vackra fjärilssving, du har ju din legala vigselring, med hvars fullödighet det ej får lekas.

Men skulle du en dag den draga af och rå dig själf för några sälla timmar, så välj till lekkamrat din trogne slaf!

Just i det lugna vattnet, vet du, simmar den största fisken, som med ömma kraf kring varats medelpunkt och centrum stimmar.

Mohren har gjort sin tjänst, mohren får gå ...

Och vill du af mig endast poesi, så tag emot med sinnen, känsligt ömma, det öfverflöd, som jag för dig vill tömma, men hör min sorg uti mitt jubelskri!

Jag slösar kungligt, gitter icke gömma bak någon kall och anlagd ironi min pärlkaskad, som stänker stolt och fri, och som jag tror du icke strax vill glömma.

Hvad mer om lönen, den du en gång skänker blir mohrens, som får gå, se'n han gjort tjänst! Jag har ju sett att i din blick det glänst

så klart som endast ädelstenen blänker. Jag sveper manteln stolt och österländskt, och går i öknen ut igen och tänker.

Från andra sidan Styx.

Jag är en ensling, främmande för alla, som går min egen väg i egen takt och ser med drömsjukt tigande förakt det stora mänskohafvet tanklöst svalla.

På andra sidan Styx jag hör dig kalla till lifvets fest — och jag, som redan lagt mig ner till hvila långt i glömskans trakt, jag reser mig och låter dig befalla.

Säg, vet du faran af att väcka döda? De dödas lidelse är ingen lek, som slumrar in vid kyssar och vid smek.

De dödas känslor brinna blodigt röda, och skälfver läppen än af smärtor blek, så är det blott för hjärtat vill förblöda.

Kärleken.

Ja, du är farlig, men jag är ej rädd, jag vill bli korsfäst, kindpustad och hädd, förrän jag lämnar leken åt sitt värde, förrän om nåd och misskund jag begärde.

Jag är så ensam. Öde är mitt lif. Blif du min tankes kära tidsfördrif! Jag tigger aldrig dig om att bli mera, och tigger jag, så må du refusera.

Tag du blott kärleken, så krass den är, för mig blir den ett högst subtilt besvär, en genväg in till lifvets stora gåta,

vid hvilken seklerna stå tyst och gråta. Så skämta fritt, ja nedrigt, om du vill! Jag tycker om den gäckande April.

Rebecka!

Om du förstod din egen dunkla makt, de sagans världar, som du kunde väcka på nytt till lif i biblisk purpurprakt, hur skulle då ej bäfvande du räcka

föryngringsdrycken, strålande Rebecka, åt ökenvandrarn, som från fjärran trakt all diktens härligaste håfvor bragt till den som vill hans törst och hunger släcka.

Hur skulle då ej tjänarn Eleasar ur fotsid dräkt helt plötsligt stiga fram som Isak själf af din och Abrams stam!

Hur fulle skulle då ej drufvans klasar oss båda läska under bröllopsglam på tyriskt sidentyg, som snöhvitt frasar!

Hvad du mig är?

Hvad du mig är? Du är mitt dunkla öde, som väckte mig från de för tidigt döde till diktens vackra, evigt unga värf. Du gaf den tvinande en sällsam skärf:

ditt eget väsens rika, starka flöde! Liksom på trots, gudomligt klok och djärf, du gaf mig åter spänstighet och nerv, otroligt obekymrad för de snöde.

Hvad du mig är? Du är mitt nya lif, min käcka stolthet och mitt mod att lefva en usel parodi i uselt kif!

Du är den kraft, som tvingar mig att kräfva en högsint hämd, som ej bär mördarns knif, men som skall högt bland mörka åskmoln svävfa!

Undret.

Nu är det undret skedt, att jag kan tro, kan tro helt skyggt och spejande försiktigt. Jag ser ej morgonrodna’n ännu riktigt, men jag ser natten blekna kring mitt bo.

Jag känner vårens doft af gräs, som gro, och fast min tanke tvingar mig så skickligt att kalla lyckan något mindre viktigt, så har just lyckan tagit all min ro.

Det är med bäfvan inför öfvermåttet af vår och ljus jag skyggar med min hand och tvekar att se upp mot bättre land.

Jag är så rädd att luftigt byggda slottet på fagra önskningarnas hvita strand skall sjunka ner i jorden vid det brottet.

Vårregn.

Jag vet du måste le åt mina tårar, som tränga fram, när lyckan blidast ler. Ser du, det knoppas aldrig några vårar, om icke hjärtat nederbörden ger.

Den torra marken fordrar något mer än idel solsken, idel varma kårar. Det första regnet, vet du, det bedårar ...! Och efter regnet är det undret sker,

det stora undret, då vi båda vakna och veckla skära hjärtblad upp ur smuts, då Puck går kring och spelar sina puts,

då längtan ändtligen hör upp att sakna, då lifvets hemligheter, heligt nakna, ej äro djäfvulns konster, utan Guds.

Vårflod.

Du tiger länge denna gång, Diana, som gömde du i tystnaden ett godt. Du låter stum mig gissa fritt och ana hvad jag behagar om min egen lott.

Men om du visste, om du visste blott hur mina tankar speja jämt och spana och hur min vårflod hämmats i sin bana, så fruktade du flodens genombrott.

Det stilla vårregn, hvilket kom så lägligt, har ökat flodens kraft och vattnets höjd, och dammens bjälkar svikta re’n bedrägligt.

Är du ej rädd min damm blir undanröjd, och att min vårflod bryter fram med fröjd och för dig bort att älska outsägligt?

Bokslutet.

Är du då redan led vid hela leken, vår djärfva lek med själfva varats eld? Är visa jungfruns lampas olja hälld på marken ut, och är det slut med veken?

Jag vill ännu ej tro på fina sveken, på att din blick är stelt mot kontot fälld, och att du räknar ut ditt hjärtas gäld i gängse kurs på rubeln och kopeken.

Jag vill ej tro att tanklöst du försmår det diktens blomsterregn jag hänförd bjuder, seconda primavera — sommarns vår!

Jag vill ej tro att du ej alls förstår en talltrasts sång, som full af vemod ljuder fast lidelsen på djupet glöder, sjuder ...

Tvifvel.

Ja, du kan tro att jag har hufvudbry, — ditt skämt går längre, än ditt goda hjärta, du öser öfver mig med alla bjärta och galna infall, som i hjärnan gry.

Än tror jag helt, och tviflar ej förty; jag minns hur du dig kunde nedrigt svärta, och tala trotsigt fritt om all den smärta, som annars brukar våra läppar fly.

Jag grubblar öfver dig i dar och nätter, men någon klarhet vinner aldrig jag, förrn du i tydligt språk dig öfversätter.

Jag älskar dig som sommarns ljusa dag, men skilja på din tankes får och getter, till det är jag för dum och kär och svag.

Önskan.

Ack, hvad jag ville lämna allt mitt grubbel och tro i barnslig enfald på dig helt! Det är ju intressant att du är dubbel och än ser varmt på mig och än ser stelt.

Men jag vet aldrig om du bara spelt, om jag har gjort mig skyldig till ett fubbel och kanske tagit gräsligt illa felt ...! Jag hör ditt hånskratt då som kittelbubbel.

För djäfvulskitteln skydda mig, Diana, och gif mig ro och visshet att du vill ej endast låta mig oasen ana,

men ock ur öknen en gång skrida still in i det hägrande och blå morgana, som kärleken kan tvinga finnas till!

Romeo.

Om du en natt helt plötsligt hörde strängar, som knäpptes eldigt under din balkong, och se’n en röst, som sjöng en sydländsk sång, — säg, ropade du väl på dina drängar?

Måhända lät du hellre natten lång mig trampa fritt i dina blomstersängar och slängde icke några kopparpengar ner till den stackars sångaren engång!

Ja, jag kan drömma om en silkesstege, som fälldes tveksamt från din balustrad, och som mig bar med fibrer, spunne sege.

Jag kan se sångarn svinga stolt och glad ej såsom nattens tjuf, den lumpet fege, men såsom Romeo på serenad.

Sportkjolen.

I gården är det tyst som midt i natten, fast morgonsolen re’n uppå min bädd mig funnit väntande och färdigklädd att möta evigt nya kärleksspratten.

Så kom du, kall af brunnens kalla vatten, och låtsade att vara skrämd och rädd, men knappt verandans tröskel var beträdd, förrän du gaf försiktigheten katten.

På våra tysta hjul mot morgonsolen vi flögo snabbt, som om det lifvet gällt, längs någon väg bland

daggbestänkta fält.

Trots all motion förblef du kall som polen, och för att råga rätt en uslings svält, slog du mot skyn den sinnrikt sydda kjolen.

Genomskådad.

Ja visst, ja visst, — du är beläst och klok, du odlar ditt förstånd och dyrkar vettet. För sådant där tar jag min hatt vid brättet, man älskar allt hos dig, som är på tok.

Jag nappar gärna på din minsta krok och låtet lycklig bryna mig på spettet, — det är för resten allra bästa sättet att fylla upp med vers din stora bok.

Än se'n, om jag kan se de ytterst fina och vackra trådarna uti ditt nät! Än se'n, om jag nu till exempel vet,

att du af idel älsklighet vill pina och plåga ur mig Adams löjlighet, på det mitt snille måtte dubbelt skina!

Den naive.

Helt visst naiv, helt visst så oskuldsfull midt uti mitt fördärf, så att du skrattar! Men tro mig, den som är naiv, han fattar med barnslig hand i lyckokronans gull.

Han skiljer icke stort på gull och mull, men söker lyckan för dess egen skull. Af lifvets fröjd han lustigt går och snattar, där allvaret beräknar och beskattar.

Kom, lär med mig att njuta blindt, men ärligt, att glömma för en stund ett hvart försåt, — det är det enda, som är riktigt härligt!

Le som en gud, när du kan komma åt, men tyck ej heller att det är förfärligt, om af en vacker sorg din kind blir våt!

Trädgården.

Du har din trädgård där på berget färdig med täta häckar, höga som en mur, med frukträd af en sort, tillräckligt härdig att trotsa öppna hafvets ur och skur.

En sommardag jag haft en sällsam tur att träffa ensam dig och vara när dig; du är som förr så trotsig och märkvärdig, — en vingklippt falk, fast i en själfvald bur.

Då kommer springande på småstensgången en liten gosse omkring fyra år, han vill förbi, men du tar honom fången.

Han har ditt eget mjuka, blonda hår, men jag ser tankfull i hans väsen mången märkvärdig likhet, många fina spår ...

Det förlorade paradiset.

Ack, jag är motad såsom drefvets hjort, jag kan ej bryta genom jägarkeden till mitt förlorade och vackra Eden, och ängeln svänger svärdet vid dess port.

Diana, jaktgudinna! — har man sport dig om din vilja, då man slutit leden? Befall du drängarna att skingras fort och skänk det ädla villebrådet freden!

Se, mina tankar äro drefvets drängar, som hetsa mig och stinga mig till blods. Ack, — rör igen de dolda, väna strängar,

som trolla älfvor fram på gröna ängar vid någon sorlande och vacker flods bortskymda bukter ...! Gör mig glad till mods!

Jag vill ej ...

Jag vill ej flyga ensam, då jag hoppas att kunna sträcka bort mot bättre land med den, som gett mig sångens helge and' och som förmått min nya vår att knoppas.

Säg, skall det vackra skottet åter toppas, som gamla stammen satt i vårsolns brand? Skall alltid malört i min glädje droppas af någon afundsjuk förbittrads hand?

jag vill ej flyga ensam som en örn, jag vill ej sväfva kring på rof i fjällen, jag vill ej fredlös bli som skogens björn.

Jag vill bland vänner i den lugna kvällen vår blomsterprydda båt med grönt i förn få lycklig lotsa in till kända ställen.

Mitt sista självförsvar.

Det var en gång du kunde stilla undra att jag så häftigt flammade i eld ... Du såg ju ej den ödsligt vida tundra, där jag som eremit gör bot för gäld.

Från mig till närmsta granne är det hundra och åter hundra mil. I hvarje däld det brusar vild en ström, och horder plundra på tundrans stigar fritt med våld och väld.

Nu vet du att min eld är lifvets egen raketsignal, — mitt sista självförsvar! När röfvarn kommer, skall på knä vid vägen

i bön jag ropa: hugg mig ner, barbar! Då blir mitt lif en dystert dunkel sägen, för det du icke såg hur armt det var.

Chimär!

Chimär, som bor i formen af en kvinna, du våg af ljus emellan dunkla snår, du drömsyn, väfd af lidelsen, som trår och fantasierna, som evigt brinna!

Chimär, du flyr! Förföljarena vinna en enda tumsbredd ej i dina spår, när efter dig, du lifvets huldgudinna, den vilda jakten genom skogen går.

Du spänner senor och du sträcker händer, du sporrar hästar, frustande i skum, och öfver dina lemmar solen tänder

sin hvita glans. Med handen färdigt krum en narr, hvars ögon glimma såsom bränder, är närmst att gripa sitt Elysium.

Resumé.

Min vackra vän, se hvad du nu har gjort! Min kärlek har du väckt och sträckt och hånat, men hånat älskligt, så mitt hår ej grånat, och nu skall du väl tröttna på den fort.

Jag fattar mycket, men förstår ej stort hvarför du gett mig dagrar, hvilka blånat långt bort mot fjärran lyckans fjärran ort. Nu har du mig på mycken lycka rånat.

Dock, — Herren gaf och Herren tog, Diana, välsignad vare Herren nu igen! Jag återsjunker lugnt i mitt Nirvana.

Men låt mig tro i mina minnen än, att jag kan flyga högt som vårens trana, och flyga högt med likar såsom den!

II.

SMÅ SONETTER.

Min dikt.

Man säger min dikt är för sensuell, för mättad af lifvets muster. Den borde väl vara ett hanegäll, som väckte till dagens duster.

Tyvärr är den hemma i söderns kväll bland myrten på Ithakas kuster; — jag spiller på Thules björnskinnsfäll förgäfves min glödande Ruster.

Men ser jag att under den, hvita som snö, lätt purprade vågor svalla, så fäller jag bland dem ett myrtenfrö,

och källornas frusna calla skall åter förlorade doften strö, och vänliga gudar befalla.

Fyrväpplingen.

Min dikt är en vårligt spirande äng med väppling, med starrgräs och tufvor, där sommaren slumrar i blomstersäng, bevakad af tomtar i lufvor.

I bäcken rör näcken sin silfversträng, publiken bär gula hufvor, i lunden hörs fågelkvitter och fläng och kutter af vilda dufvor.

Men midt ibland spirande gräs och strå fyrväpplingen, lyckans tecken, försiktigt spejande väntar på tå ...

Kan du då ej se den på fläcken? Skall du då förbi vår lycka gå? Där står den ju ... där, vid bäcken!

Kurra gömma.

Så innerligt oskyldigt, barnsligt och gladt vi leka vår kurra gömma och springa vår änklek och taga fatt ... Hvad det är gudomligt att glömma!

Hvem trodde vi ägde det klingande skratt, som kan hela hjärtat tömma! Vi stå ju och spritta af lustiga spratt, som växla i hast och bli ömma.

Ja, låt oss då vara som barn på nytt, med sinnen, så underligt veka som hade oss lifvet aldrig brytt!

Ja, låt oss då rasa och leka som alla sorger för alltid flytt, så nännes ej någon oss neka!

Pärlan i pärlemor.

Tag af dina strumpor, tag af dina skor, nu vada vi tvärs öfver viken! Nej, vattnet är icke så djupt som du tror, håll inne du bara med skriken!

Där borta i skuggan af granarna glor ej afunden lysten och fiken, där göms du som pärlan i pärlemor för hela den dumma publiken.

Nej, se! Du har fötter, som tåla att ses! Ja, vattnet är klart som en källas. Hur måste ej kjolarna ställas

bland kittlande vass och abborrgräs! Hur måste ej blickarna fällas, när vattnet når högre upp än till knäs!

Violer och rosor.

Jag tycker jag andas din andedräkt ur dina violer och rosor, de leda min tanke så fint och förtäckt på soliga stigar och kosor.

Hvad är det för trolldryck, du mig har räckt? Mitt sinnes skygga mimosor, de skälfva ej längre blygt och förskräckt, de drypa af rim och af glosor.

Violer och rosor, de säga så mångt, som länge jag önskat och väntat, det blir mig om hjärtat så trångt, så trångt.

Det är som om lyckan gläntat på dörrn till mitt rum och sett på mig långt, när dessa verser jag präntat.

Ro.

Där stiger i månens dallrande sken vår hvita, drömmande villa, vår luftiga lycka, men fångad i sten och så tigande, tigande stilla.

Den speglas i vågen så ljus och ren, så änglarna skulle den gilla, en nattvind gungar i almens gren, och bladen ett daggregn spilla.

Välkommen från lifvet till dunklets ror där tankarna glömma att tänka, men själen är hemma i eget bo,

där vänliga genier länka så mångt, som vi aldrig ha vågat tro att gudarna ville oss skänka!

III.

ANDRA DIKTER.

Min lycka.

Jag jagade lyckan i unga år, jag jagade än den i äldre, men jagade mest på villospår, och borde väl upphört hellre. Sist stöp jag omkull i en mergelgraf i lera och isigt vatten. Man kallade visst det att gå i kvaf, — jag hörde de hånande skratten.

Min kyliga graf är min diktarlön, mitt bröd, som jag köpt för min ära, man kunde väl tänka en mera skön och stoltare lager att bära! Men grafven är trygg och grafven är stum, och grafven ger tid att tänka. Jag diktar den om till Tusculum, som kärleken velat mig skänka.

Då slog det en dag på grafvens dörr, — hvem ville väl enslingen väcka? Min lycka, som fåfängt jag jagade förr, var kommen att handen mig räcka! Hon såg på mig länge, hon såg på mig tyst i tvekan hvad hon skulle göra, men sedan hon lätt mina läppar kysst, hon hviskade in i mitt öra:

»Du dåre, du dåre, som intet vet, jag spinner de finaste trådar omkring dig i djupaste hemlighet, när engång jag dig benådar. Jag skänker dig härdade stålets kraft, jag strängar ånyo din lyra, jag gifver dig drömmar, som gudarna haft och kärlekens unga yra.

Jag skänker dig vänskapens finaste doft att höja din själ och att fröjda, — stig upp och välsigna det vänliga stoft och räta på allt det böjda! Den själ, som jag älskar skall svälla af sång, den mun, som jag kysst skall jag tvinga att sjunga i rytmer sommaren lång, den sträng, som jag rört skall klinga!»

Preludier.

I.

Djupt i allt mitt väsens grund vackra ekon väckas. Jag vill komma under fund med hvarför eko gäckas.

Det är snyftningar och glam, flöjter och cymbaler! Och min tanke vaggas fram på vackra madrigaler.

Hvadan kommer denna värld fylld af kyss och tjusning? Har min sena aftonfärd ändå en morgonljusning?

Är min vårdags näktergal ännu icke tystnad? Skulle det bli kärlekskval af all min kärlekslystnad?

II.

Ack, min tysta näktergal låter fink och tita skryta med de sångarkval, som dem sönderslita. täflar ej med sparfvens bjäbb, unnar tuppen gala, låter efter hvar sin näbb hvarje fågel tala.

Väck min tysta näktergal, tvinga honom sjunga, taga dina tusen kval på sin lilla tunga,

lösa dem en juninatt upp i jubeldriller, blandade af gråt och skratt, suck och kärleksgriller!

Romans.

Prinsessan är du och prinsen är jag, men prinsen är fiendens fånge. Han rider ej gångarn med fritt behag, sitt fängselgolf mäter han natt och dag. Gud fri mig från träldomen långe!

Prinsessa, som anar så litet än hvad prinsen är dömd att lida, se, bojorna böja de starkaste män, fast stoltheten kanske står upprätt än. Gud gifve jag vor’ vid din sida!

Hvad båtar väl prinsen hans tålamod, hans spänstiga håg och sinne? Man hatar hans fria och ljusa blod, man röfvar hans kronas bästa klenod. Gud fri mig från skymfens minne!

Men vill du prinsessa i höganloftsbur med hjärtliga tankar och ömma besöka din prins öfver grafvar och mur, så gäldar besöket han som trubadur. Gud låte om frihet mig drömma!

Prinsessa, prinsessa, mitt fängelses sol, lys blid på mitt långa elände! Skänk fången din doft af ros och viol i daggiga morgnar, när hanen gol! Gud gifve min träldom en ände!

Dianas bad.

Dagen är varm och klar, vinden är sydlig, solskyn på fästet far, fyren står tydlig. Vattradt i blått och grönt, hafvet sig krusar, lifvet är ljust och skönt, luften berusar.

Kom, låt oss lägga ut, hissa vårt segel, barkadt i färg och lut rödt såsom tegel! Korgar med tillbehör redan vi stufvat, — allt hvad som lifvet gör gladt och förljufvadt.

Båten har stött från land, gungar oss sakta, lutar ett lite grand stolt att dig frakta; sorlande böljan ler, skummar och stänker, och i din blick jag ser solen, som blänker.

Dyning, som under oss varligt får häfva, skänk några stunder oss värda att lefva! Bär till Arkadien hela din börda, att i dess lunder än frukterna skörda!

Där vid en lummig bukt lefver ju guden, som ej på hvarje frukt skrifvit: förbjuden! Viken med sand så hvit väntar att hölja Diana och hennes svit svalt i sin bölja.

Venus bland dessa skär råder allena, ingen najad har här fiskstjärt och fena. Men se tritonerna, fikonalöfvade, äro beröfvade fria fasonerna.

Leken i vassen går, böljorna glittra, uppe i skogen slår trasten sin cittra. Stimmande utan tal spritta foreller, och i sitt musselskal ostronet sväller.

Kylda till ytan blott, heta därunder, sviten ur vassen nått strändernas lunder. Diana ur badet går ensam, halfnaken, men uti skogens snår Pan blifvit vaken.

Häftande dräkten dras ner från en midja, formad såsom en vas, vek som en vidja. Ack, hvilken frukt så mör rosig sig rundar! Pan på sin pipa rör, skogen, den blundar ...

Vänner, se godt kalas! Sträckta i gräset tömma vi våra glas, läppjande kräset. Blodet i stäfjad brand flammar i låga, när du med gifmild hand ökar min plåga.

Sist från din läpp jag får suga desserten, plockande — skål! — gutår! — frestande bären. Djupt i min arma själ sötman jag känner, sötman, som gör mig träl, sötman, som bränner.

Stora Diana, du drottning för dagen, se, du har gjort mig nu rubbad och slagen! Allt hvad min hjärna är att gudinnan aldrig i evighet viker för kvinnan.

Vårt bröllop.

Vårt bröllop, det stod en sommardag vid älfven med bruna vågen. Blå sländorna flögo i korta slag, du satt i en ekstock, bredvid dig satt jag, och mellan oss guden med bågen.

Den lilla guden, som mest är blind, såg nu hvad vi båda ville, han kysste dig lustigt på hår och på kind, han log som en sol och flög som en vind för att reda vårt bröllopsgille.

Det stod på holmen, dit ekan dref vid strömkarlens bröllopspsalmer bland bugande vass och prasslande säf med solskensglitter på spindelväf och svajande rörtofspalmer.

Vi hälsades höfviskt af vide och al, och göken, den listiga gästen, den ringde tillsammans i skogens sal, där myggen stod färdig till bröllopsbal och en gran var den väntande prästen.

Vi föllo på knä. En tufva det var den blomsterstickade pallen. En alm var din mor, en lind var din far, som tärnor och marskalkar, par om par, fungerade björken och tallen.

Och så blef du min i lust, i lust, välsignelsen läste en lärka, vår bröllopsmiddag var skogarnas must, vårt vin gaf ett rodnande smultron, som just vid din fot du råkade märka.

En talltrast stämde sin första fiol, en bofink rörde sin andra, då lyfte du lätt på din bröllopskjol till vår polonäs öfver ängsviol, till vår polonäs med hvarandra.

Men nere vid stranden gaf spofven hals, orkestern från fågelbona föll in med vår brusande bröllopsvals, så

glädjen stod högt i hvarje talls och hvar och en hängbjörks krona.

När solen var färdig att ändtligt gå ned och fåglarna sjungit sig hesa, då följde vi andra brudpars sed och anträdde djupt i skogens fred vår härliga bröllopsresa.

Sollefteå.

Mera gröna stupa ej några stränder, ingen luft är högre och mera blå, än där Ångermanälfvens dalgång vänder österut vid vackra Sollefteå.

Kvällen hvilar luftig med lätta skyar öfver fjärran fjällar och nära berg, uppåt dalen slumrande stora byar taga aftonrodnadens rosenfärg.

Älfven ligger skummig med blanka fåror, stranden stiger lummig med fågelsång, helt melodiskt knarra en roddbåts åror, och vid Multråberget blir skuggan lång.

Hvita ångarn speglar i hvirfvelvatten, hvita måsen seglar i kretsar kring; efter kvällen följer den hvita natten, svalan söker boet i vackra sving.

Kom, min fe, som skänkt mig det högsta bästa: ögats skönhetssyner och hjärtats fröjd, — du är den, som måste med diktarn fresta ögonblickets fullhet på lifvets höjd!

Jag vill stilla tacka dig i den stilla underbara natten, som nu är vår, den är ingen dårande tankevilla, som med morgonsolen igen förgår.

Den är tvenne lyckliga hjärtans lycka, den är lifvets skönhet, som ger sig själf. Se, vår Norna önskar vår lefnad smycka med en äkta pärla ur Norrlands älf!

Fröja själf vill visa sig oss bevågen, virar af konvaljer de väna band, hvilkas doft skall stanna oss kvar i hågen som en fläkt af sommar i sälla land.

Sommarnattskymning i högfjällen.

Fjorden i djupet blånar i fjärran, kringom oss fjällar och öfver oss sol! Jag har lagt armen omkring dig i kärran, snuddar med läppen vid barmens viol.

Lyckliga rymmare, dårar som våga gripa i flykten hvad lifvet har bäst, känna vi känslornas kväfvande råga ... Sätern, den skymtar, och där blir det fest.

Löfprydda kammarn är redo och väntar, ångar af ängarnas kraftiga hö; solen i väster spejar och gläntar in genom dörrn öfver speglande sjö.

Natten därute blir ljus såsom dagen, dämpas ej stort af en hvit jalusi, boskapens skällor, de pingla i hagen, jäntorna sjunga och kalfven får di.

Luften är lätt som vår leende lycka, långt öfver lider med gran och med fur kunna i lyssnande natten vi tycka tonerna stiga från fidla och lur.

Sömnen är fjärran, men lyckan är nära, björken vid knuten bärgar en fink, som till vår egen och kärlekens ära sköter om bröllopsmusiken så flink.

Solen går upp öfver rosiga kammar, och när vårt fönster på gafvel jag slår, då kommer sommarn i rodnad, som flammar, hälsar god morgon och kysser ditt hår.

Morgonens friskhet och fjällarnas hälsa rusa i svalkande vågor af ljus in för att lugna oss, lugna och frälsa, frälsa ur sommarnattskymningens rus.

Midsommar.

Midsommar, midsommar vid blånande fjord, som ångar af dunster ur drifvande jord, midsommar vid klara och gröna vatten, du kommer och sänker den leende natten kring sinnen, där sommaren spirar och sväller och blommor ur ymnighetshornena häller. Så ljus såsom lyckan och blid som en mor du kommer och visar dig nådig och stor.

Du, moder, du låter i sorgerna spela det strålande ljus, som kan värma och hela, du, moder, du lyfter på vänliga armar det knotande barnet, som gråtande larmar, du härliga moder natur, du förbarmar dig öfver dem mänskorna förfördela.

Du räcker med kungliga later det sköna, tar fjällarnas svarta och fjordarnas gröna, tar himlarnas blåa och skyarnas ljusa och öser dem öfver oss ... Tjusa oss, tjusa! Du ensam vill låta i sorgerna spela det strålande ljus, som kan värma och hela!

Bekännelsen.

Dunkla natten låter skyar draga, tunga skyar, tyngande af regn; vågens suckar, knappt förnimbart svaga, stiga upp ur dunklets stora hägn.

Svept i pläden under suntältstaket lyssnar du med min, jag ej kan se, hälften drömmande och hälften vaket till min kärleks vackra exposé.

Hvad jag lidit tror jag rör dig ringa, hvad jag njutit, det är mera värdt; och jag lyckas slutligen dig tvinga till bekännelsen, som jag begärt.

Villigt lämnar du din hand, behandskad, åt min vård och ser dig varsamt kring, och när tomheten är noga granskad säger du som var det ingenting:

»Jag har känt mig lycklig ofta, ofta vid er vackra lek med vackra ord, jag har låtit edra blommor dofta, dofta mer af himmel än af jord ...

Men att älska er, det är ett annat, det är något, som jag icke bör. Tyck som jag att leken nu har stannat, på den punkt, som minnet vackrast gör!»

Utan ryckning ligger vid mitt hjärta handen kvar och talar annat språk, och jag fylles af din tankes bjärta självmotsägelser på hemlig stråk.

Men jag pressar handen, och jag tror den, och jag glömmer allt hvad du har sagt. Det är bara luft i tomma orden, men i handen har du uttryck lagt.

Och jag stiger upp och kysser handen, och jag följer dig till hyttens dörr. Nu går regnet löst kring sjön och landen, men jag ser min sol så glad som förr.

Vilse.

Vi gingo väl vilse ifrån hvarann', — hvar togo de andra vägen? Jag ropar i skogen hvad jag kan, men du står och låtsar förlägen.

Blott eko, det svarar: hallå, hallå! Och gäckande skrattar en skata, men himmeln blir plötsligen dubbelt så blå, och vi höra upp att prata.

Säg, skulle din puls slå takt till min, när samtalet går så staccato? Min kärlek, min kärlek tar våldsamt mitt sinn', — jag glömmer att känna som Plato.

Jag ser i ditt öga, jag forskar och ser, pupillerna vidgas och slutas, och när du ett ögonblick strålande ler, då kunde ett helgon mutas.

Jag ville du ville ...

Jag ville du ville i drömmen bli min, så min egen törstande trånad bedårande smöge sig in i ditt sinn' i vårens mäktiga månad.

Jag ville du ville domna som jag i kyssar, som brände heta, och sucka och blunda och vara svag, och låta mig fröjder leta.

Jag ville du ville glömma ditt vett och blifva som jag en dåre och dricka med mig din trånad mätt, den underligt store och svåre.

Jag ville du ville hånle så kallt med hvassa och hvita tänder, men likafullt salig glömma allt och gifva dig mig i händer.

Jag ville du ville så lycklig bli som jag längtar lycklig dig göra, jag ville du ville ge kärleken fri och hviska mig in i mitt öra:

»Min längtan, min längtan är lika så stor, min längtan är svår som synden. — Kom, käre, jag vet hvar lyckan bor, kom, plundra de rika fynden!»

Kärleksrim.

Och skulle ditt hjärta jag fångat med strofer, som fulle ha ångat af födande vårarnas kraft, låt sådden få gro som den önskar, låt brodden få tro att den grönskar af flödande tårarnas saft! Ack, låt ej ditt trånande hjärta förhånande härja och svärta det funna nyvaknade lif! Ack unna hvar fiber att skälfva, du är ju ej nunna och älfva, du är ju mitt saknade vif!

Mars, april, maj.

Det var sent en kväll i Mars, fylld af vårens aningar, som vi började en fars tvärt mot Guds förmaningar.

Men den skojaren April och de ljusa nätterna lockade till vådevill med kärlek i kupletterna.

Det blef komedi i Maj känsla i replikerna, och så följde — aj, aj, aj! — sommarn i tropikerna.

Lyckan vinkar stum.

Hur skön är ej vår dröm, den leende och spröda, som våra tankars ström har lyckats glad och öm på nytt i våren föda!

Ur puppan först i går på luftigt skira vingar flög sländan, som oss spår en ny rebellisk vår, där hvarje grässtrå klingar.

Men sländans korta dag, som är så snabbt förfluten, den taga du och jag vid näktergalens slag till fånga i

minuten.

Ack, lyckan vinkar stum, och fatta ej vi vinken, så står jag plötsligt dum och du står plötsligt ljum, ty hon vill tas i blinken.

Tack!

Tack för alla fina vackra drömmars väf, tack för alla dina tveksamt tydda bref!

Tack för alla sånger i min själ du födt, tack för alla gånger de ha klingat sött!

Tack för lifvets tjusning, glädje och behag, tack för morgonljusning åt min morgondag!

Det sublima och det löjliga.

Från det sublima gå ni till det löjliga, jag går ifrån det löjliga till det sublima, ty steget tvärtom hör väl till det möjliga och är ej längre nu än fordomtima.

Gifva och taga.

Om fram öfver vägen en vacker dag du åkte med solsken till mig, hur kunde jag tacka och löna dig, jag, för allt det vackra du vill mig?

Jag vet att jag stod och såg och såg och kände mitt hjärta strömma, men allt det, som varmast på botten låg, det skulle jag skamsen gömma.

Det dugde ju icke att tårögd stå, det skulle dig icke behaga ... Jag tror att du hade din lön ändå, ty gifva är bättre än taga.

Dolce far niente.

Jag lefver min dag i drömmar, en fest är mitt hvardagslag; af drömmarnas strömmar jag sömmar och väfver åt lifvet behag.

Jag älskar på nytt, och jag hoppas, jag minns, och jag njuter och minns att dessa minuter knoppas hvad härligt och skönt det finns.

Nycklar och dyrkar.

De kloka, som veta så mycket, de säga mig att du hycklar, och bjuda mig som en väntjänst ditt väsens hemliga nycklar.

Förlåt dem, och var ej ledsen för det jag ej straff på dem yrkar, — de veta ju alldeles icke att jag dig dyrkar och dyrkar.

Den heliga lögnen.

Din lögn är så vacker, din lögn är så fin, din lögn den är pärlan, som kastas för svin, din lögn är af skälfvande fibrer väfd, din lögn är en snyftning, till hälften kväfd, din lögn är ditt hjärtas tystaste gråt, din lögn är en lögn att bli salig åt, din lögn är den vackraste sanning du sagt, — Gud signe den heliga lögnens makt!

Jag ger dig fri.

Höll jag dig här i min högra hand lycka, du leende lycka, skulle jag utan att töfva ett grand låta dig flyga hem till ditt land, hvad du än kunde tycka.

Ack, ty jag vet att håller man dig, då är ju leken ändad. Lycka, min lycka så innerlig, dansa framför mig lätt och vig, så blir du aldrig skändad.

Dansa framför mig, locka och le, måtte du aldrig falla! Då blir det endast gråt och ve, ingen vill åter dig friheten ge, hålla dig vilja alla.

Heineöfversättningar.

I.

Jag knotar ej om än mitt hjärta brast, evigt förlorade, jag står mitt kast. Du strålar i juveler stolt och gladt, men ej en stråle når ditt hjärtas natt.

Jag vet det godt. Jag såg din dolda håg, jag såg hur mörkret i ditt hjärta låg, jag såg ju ormen vid din hjärterot, jag såg eländet utan hopp och bot. *

Eländig är du, men gör ej mig fri, låt oss då båda eländiga bli! Min älskade, tills döden gör mig fri, jag törstar att med dig eländig bli.

Visst ser jag hånet spela kring din mund, ser trotset blixtra kallt ur dina drag, din stolthets uppror i ditt väsens grund, men du är dock eländig såsom jag.

Omärkligt rycker smärtan kring din läpp, betvungna tårar ser jag glimma i din dunkla blick, som grumlar hvart begrepp. Kom, låt oss båda eländiga bli!

II.

Och har mina läppar till blods du kysst, så kyss dem hela igen, men kvällen kommer och det blir tyst, och du är ej färdig än.

Det gör ej så mycket, du har ju kvar Guds långa, härliga natt att smekas och kyssas och vara rar och domna af salighet matt.

Ottave rime.

(Efter italienskan.)

Jag drömde vi lågo som lik vi båda och öfver oss gjorde man anatomi, all världenes läkare skulle oss skåda, och främst bland dem mästarn i kirurgi. De kommo med tänger och fingerklåda, de skuro oss upp, och de höjde ett skri: Du hade två präktiga hjärtan att råda, men jag, jag var alldeles hjärtefri.

Mina féer.

Ja, jaga du intryck jorden rundt, håll klappjakt efter idéer! Jag vet att mig är det bättre undt af vänliga, leende féer.

Jag vet att ditt villebråd kommer skyggt och samlar sig kring min koja, ty här är det stilla och lugnt och tryggt, när drefvet och drängarna stoja.

De tama rådjuren kan jag förmå att stanna som mina egna, ty rundt omkring mig små féerna stå, de vänliga, hulda, förtegna.

Gäddan och flundran.

Med undran såg flundran att gäddan var fisk, den hatade, ratade, riktig och frisk.

Min flundra förundra dig icke till döds! Det händer att fränder så olika föds.

Det händer att tänder och välväxt figur förvändas och skändas bland simplare djur.

En sjömansregel.

Du, som har medvind och länsar så stolt undan för vågor, som fräsa, lycklig åt vinsten för lasten, du sålt och glad åt din snabba resa!

Jag har dig mött på fjärdarnas skum, kryssande, där du haft förligt, om du mig märkt har du gifvit mig rum, när det har varit görligt.

Svallvågen din har dock hotande gått högt öfver däck och kajuta, hade jag icke vändt så brådt, skulle du krossat min skuta.

Svallvågen din har föraktligt stänkt spott på min kind och mitt segel, där jag vid rodret har suttit och tänkt öfver en sjömansregel:

»Den, som har medvind, väje för den, hvilken går upp mot vinden!» — Diktarens skuta har aldrig än fördevind drifvit till Pinden.

I skärselden.

Jag satte min stolthet och ära i pant för brödet, det dagliga brödet; jag tog emot slängar för en slant, jag böjde mitt hufvud på eländets brant, men njöt af det bittra flödet.

Jag hade ej svar på narrarnas hån, jag sväljde hvar skymf som honung; jag log åt mitt straff därofvanifrån, jag tog af den Onde hans klokhet på lån och kände mig stolt som en konung.

Det bet icke på mig, allt uselt gäck, jag hade mitt goda pansar. Jag trampade upp till ankeln i träck, jag klädde min kropp i aska och säck, men hjässan i lagerkransar.

Jag gjorde mig redo att lefva och dö frivilligt, men stolt förnedrad, jag gjorde med flit min klinga slö, jag slet som en tjuf och en rackare spö, men kände mig endast hedrad.

De goda mänskorna rundt omkring, de visste så väl jag var galen. Jag blåste åt dem som åt ingenting, jag gitte ej märka de knappnålssting, som stungo mig på karnavalen.

Men sist var det du, som höll karnaval, Diana, du stora Diana! Jag degraderade blef general, det lektes Apollo på piedestal och öknarnas Fata morgana.

Nämn mig vid ett namn mitt stora brott, som dömt mig till helvetets pina! Nämn mig min förtjänst, som sen botten jag nått, mig lyfte på krönet af drömmarnas slott för att skåda himlarna skina!

Diana, förklara mig gycklet ömt! Säg narrarna att jag är färdig, att allting jag minns, och att allting jag glömt, att manligt till dräggen jag mjödhornet tömt, som nornorna ansett mig värdig!

Men måste du åter mig störta dit ner i eviga skärseldsglöden, då tar jag den lager, som världen ej ger och virar en krans mig och sjunger och ler och går för mitt land i döden.

Här kämpar jag ensam med Moloch och Baal, — än duger åt dem jag till offer. När folket församlas till offerval, så ropa, att du, för att ända mitt kval, ren smort mig till Sankt Kristoffer.

EPILOG.

XII.

Endymion vaknar.

Se, Diana, jaktgudinnan vardt Endymion bevågen, lade från sig kogret, bågen och blef endast hulda kvinnan. Innan herden vaknat, innan äfventyret rätt han njutit, har han hennes gunst förbrutit och förlorat härskarinnan.

Ja, den höga kom att höra jordiskt varma herdakväden, skänkte under lagerträden dem sitt hjärta och sitt öra. Hon vill icke drömmarn störa, hon vill unna dikten lefva ... Han förstår ju själf det skefva i att dikt till allvar göra!

Och hon låtsas ej förvånad af hans glöd och förolämpad, hon blir icke sträng och dämpad, och hans kärlek blir ej hånad. All hans heta lust och trånad möter hon med jungfruns panna; — hon vill tvinga dikten stanna vid en evig blomstermånad.

Hvita skyar skola segla öfver alltid gröna stränder, inga afundsjuka händer skola Edens portar regla. Den, som världen ville stegla för hans skapareld, som flammar, leder hon till svala dammar, hvilka aftonfriden spegla.

Var välkommen! Kväf med foten genast ormen i ditt Eden, så skall lugnet, så skall freden skänkas jagade heloten! Ryck din ondska upp med roten, känn dig hemmastadd bland gudar, anlägg deras hvita skrudar efter långa syndaboten!

Fall på knä och kyss den handen, som dig ledt och som dig lisat, den som storsint har dig visat vägen till de sälla landen, den som släckte skärseldsbranden och som räckte dryck med hälsa, den som strött, för att dig frälsa, goda gärningar i sanden!

Sofra sen din sång och gallra, när på nytt du stämmer lutan! Låt ej världen sång förutan frysa så att tänder skallra, ty den allra djupast, allra mest förtrampade och böjda, han kan värma bäst och fröjda, då han låter strängar dallra.

När din ovän smälek slungar gudagunstlingen i spåren, låt ej smädarn märka tåren, eller något hat, som ljungar! Fantasiens smorde kungar måste stolta lagrar bryta just där alla lagrar tryta uti hedens enrisdungar.

Världen skall med undran gilla den, som sådan lager bryter, den har balsam då, som flyter, ånger för den gjort dig illa. Då kan årslång törst du stilla, klippan själf har du betvungit, sjungit så att källor sprungit fram att lifsens vatten spilla.

Hell! — Endymion är vaken. Djupt i sykomorens skugga klara, svala pärlor dugga, när han träder, skön och

naken, fram inunder gröna taken, för att hylla sin gudinna, hon, som velat bli en kvinna, för att finna gudamaken.

Men se! — Herden, nyss så ringa, lämnar Eden och sin pipa, nu vill han förmätet gripa vaken hvad en dröm bör bringa. Nu vill folken han betvinga. Han är Muhamed, som vänder, hem från öde ökenländer för att Allahs gissel svinga.

Se profeten! All koranen skall hans diktarrykte frejda. Ingen negerslaf skall hejda hans arab med hvita manen, när han främst i karavanen för Diana själf som byte ... Nu är utan vank och lyte Laureatus, ökenkhanen!

Och han lyfter i sin sadel med ett sving sin huldgudinna, — sådan lön skall riddarn vinna utan fruktan, utan tadel ...! Han är ättling af all adel sedan Ninive och Tebe, till hans stamfar bragte Hebe lesbiskt vin och syrisk dadel.

Född på nytt vid sykomoren är han visst Dianas like; hans är hoppets kejsarrike, stort som jorden, rikt som våren. Och i kapp med snabba kåren spränga de längs vida slätter genom dagar, genom nätter hemåt Grekland och Bosporen.

Vägen ligger full af strider med hvart sagornas vidunder, lifvet hänger på en blunder ... Men han segrar jämt och rider tills hans vackra byte glider plötsligt bort som luft och bubbla, lämnar riddarn kvar att grubbla, medan kvällens skugga skrider.

Hon blir sökt, men aldrig funnen, sökt förgäfves långt kring landen ... Laureatus, grubblaranden hamnar sist vid vishetsbrunnen. När han fört dess dryck till munnen, böjer hjässan han i ånger: — nu är herden utan sånger, och Diana är försvunnen!

Men hon sänker vallmokransen långt från fjärran på hans lockar, låter brokigt vilda flockar febersyner börja dansen. Herden mister vakna sansen, blandar verklighet och villa, drömmer stort, men drömmer stilla med en tår i ögonfransen.

XIII.

Apoteos.

Riddaren, af ödet stungen hårdt bepröfvad, allt beröfvad, rider grånad och bedröfvad hemåt norden öfver ljungen. Förrn han är ur sadeln sprungen, hör! — då skallar öfver fälten: »Hälsad Laureatus, hjälten! Han är korad! Lefve kungen!»

Höga berg och djupa dalar, silfverfjärdar, hundra holmar, glädjeeldars rök, som bolmar, seger, seger, som hugsvalar! Till ett slott med gyllne salar, hundra tjänare och svenner, rider på sin grå Ardenner Laureatus — konung Fjalar.

Mänskor skocka sig och buga hvar han far och hvar han färdas, underdånigast framhärdas rundt kring honom. Vid hvar stuga skyldrar bonden med sin tjuga, och den höga furuskogen står som lifvakt stum och trogen, allt för stum att kunna ljuga.

I hans hemtrakt ligger slottet, Laureatus valt att gästa; han vill skänka nu sin nästa kungligt hela öfverskottet, öfvermåttet, öfvermåttet af sin rikedom och ära, skänka mer än de begära såsom ingen kung förstått det.

Det är samma folk, som hånat diktarn fordom och försmädat, som hans tro och gärning hädat tills hans hår i

sorger grånat. Och han ser det stå förvånadt, när han nu som kung befaller dessa horder och vasaller hvilka förr hans lycka rånat.

Men kung Fjalar, han förlåter, han förlåter allt och alla. Han vill folket sammankalla för att visa hur despoter skänka sina undersåter kronjuvelerna och riket ...! När han hört det jubla sniket, tar han pilgrimsstafven åter.

Satan hviskar: »Sväng din spira, gör i luften några tecken, och på fläcken, och på fläcken blir af allt ditt folk små skira vackra älfvor, hvilka vira under jubel segerkransar, och det blir en fröjd, som dansar, medan blickar le och plira!»

Satan hviskar: »Nära sedda blifva mänskor får och boskap, färdiga till huld- och troskap, om de blifva skickligt ledda. — Ser du icke dina svedda ägarmärken i hvar nacke, där de beta i din backe till en storslakt förberedda?»

Satan hviskar: »Du skall hyllas, af all världen och naturen, du är segerherren, buren af Carybdis och af Scyllas egna hvirflar! Varmt förgyllas isarna af midnattssolen, om du täckes uppnå polen, på det världen må förbryllas!»

Satan hviskar: »Träd med hälen på den stolta jordens hjässa! Du kan trampa den och pressa utan några vedermälen. Du är herren, den är trälen. Du kan nå så långt dig lyster, stjärnenatten är din syster, och i alltet är du själen!»

Med oändligt vemod skådar konung Fjalar öfver världen. Nu, när han har ändat färden, samlas maktens alla trådar i hans hand, och Frestarn bådar underkastelse af alla ... Men han lockar ej att falla den Gud själf med kraft benådar.

Högst på höjden af sin ära drar sig Fjalar kung tillbaka för att tänka och försaka, för att intet mer begära. Han vill följa Mästarns lära, fri till viljan, hög till hågen, se att kungaepilogen kommer idealet nära.

Fritt må irrbloss dansa, springa, locka narrar ner i kärren, Fjalars stjärna tänder Herren, för att stora trösten bringa. Den, som vet sig helt förringa, han skall känna öfver pannan oförvanskligt skön en annan törnekungakrona stinga!

Diktens höga, dystra norna ger en bjällra åt martyren, låter honom utan styren torna tankarna, och torna af det varande och forna Kristi lidandes historia, låter Satan själf med klorna räcka honom Frälsarns gloria.

Så vardt färdig piedestalen, som hans diktargärning timrat. Sist har dock en gloria skimrat öfver narrn på karnavalen. Dåren griper idealen, som den kloke ser med tuber. Hör! — Serafer och keruber stämma upp i kör finalen!

INNEHÅLL.

Laureatus.

Indiansommar.

I. *Sonetter till Diana.*

II. *Små sonetter.*

III. *Andra dikter.*

Epilog.